

Відповідно до абзацу 2 пункту 4 Розділу IV Порядку надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам, затвердженого наказом МОН від 20.07.2020 № 931 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 листопада 2020 р. за N 1119/35402, «обов'язково проводиться антидискримінаційна експертиза об'єктів грифування, які потенційно можуть брати участь у конкурсному відборі підручників та посібників, які видаватимуться за кошти державного бюджету».

Враховуючи цю норму:

у 2021 році було здійснено антидискримінаційні експертизи: 1 експертизу модельної навчальної програми та 144 експертиз підручників для 9 класу. Усього 145 експертиз. У 2022 році проведено 141 експертизу підручників для 5 класу та 7 експертиз посібників для здобувачів професійно-технічної освіти і 7 експертиз підручників для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами. Усього – 155 експертиз.

За результатами проведеної експертизи у 2022 році: менше 1 % рукописів підручників, які були подані на конкурс, не відповідали недискримінаційному підходу в освіту; 36 % відповідали частково (потребували внесення змін); 63 % цілком відповідали (майже не потребували внесення змін, або потребували мінімального корегування)

Загалом у 2021-2022 роках – було здійснено 300 антидискримінаційних експертиз. Тобто всі 100% навчального контенту, який видається за кошти державного бюджету, пройшли антидискримінаційну експертизу

у 2022-2023 роках було організовано і проведено антидискримінаційну експертизу (по 2 експертні висновки на кожен об'єкт грифування) підручників та навчальних посібників, які брали участь у відповідних конкурсних відборах:

- підручники для 1 класу – 41
- навчальні посібники для 1 класу – 30
- підручники для осіб з особливими освітніми потребами – 1
- підручники для 5, 6 класів – 115
- підручники для 10 класу – 110
- навчальні посібники для закладів професійної (професійно-технічної) освіти – 12

Усього – 309.

Навчальна література, яка потенційно може в подальшому видаватися за кошти державного бюджету, підлягає окремій антидискримінаційній експертизі.

Антидискримінаційна експертиза навчального видання спрямована на запобігання в текстовому та ілюстративному компонентах дискримінаційних (зокрема стереотипних) положень чи зображень за ознаками: раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками.

Антидискримінаційна експертиза навчального видання покликана вказати на ймовірність дискримінації за цими ознаками та надати рекомендації щодо їх усунення.

Склад усіх предметних (галузевих) експертних комісій та експертних груп (у т.ч. і з антидискримінаційної експертизи) затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 05.08.2022 № 700.

Антидискримінаційну експертизу проходять рукописи підручників для закладів загальної середньої освіти, які надходять на конкурс підручників, який проводить, відповідно до покладених повноважень Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»

Протягом 2023 року було здійснено експертизу 454 об'єктів грифування, серед яких:

- 1) для закладів загальної середньої освіти – 439, а саме:
 - 40 підручників та 36 посібників для 1 класу;
 - 30 підручників та 24 посібники для 2 класу;
 - 112 підручників для 6 класу;
 - 89 підручників для 7 класу;
 - 107 підручників для 10 класу;
 - 1 посібник для осіб з особливими освітніми потребами;
- 2) 15 посібників для закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Протягом першого півріччя 2024 року було здійснено експертизу 264 об'єктів грифування для закладів загальної середньої освіти, серед яких:
245 підручників;
19 навчальних посібників.